

[Mølgaard]

jord, der uden jordreform stiger og stiger i værdi. Ja, uden en sådan reform får vi ganske svært ved at etablere et forlig, der kan skabe nogen som helst fornuft på boligmarkedet.

Wilhelm (VS):

Hensigten med denne forespørgsel, som vi er medinitiativtagere til, er jo klar nok, og det er ikke – for at berolige hr. Knud Damgaard – for at deltage i nogen dagsordensleg. Det deltager VS i øvrigt aldrig i, og det viser sig også efterhånden at være helt overflødig at bruge dagsordener til at klæde socialdemokratiet af. Den måde, hr. Knud Damgaard jokkede rundt på sine egne ligtorne på her for at forklare, hvordan man ville forholde sig til en eller anden eventuel dagsorden, overflødiggør ethvert initiativ på det område. Det var tilstrækkeligt for dem, der kan holde til endnu en gang at se hr. Knud Damgaard klæde sig af, at overvære den forestilling.

Men hensigten er, at vi på et af de mest centrale områder, ja, jeg tør sige det centrale område, både hvad angår reallønnen, og hvad angår beskæftigelsen i den kommende tid, vil have gjort status, vil have formuleret problemerne og vil have skitseret partiernes og regeringens holdning, inden forhandlingerne om den kommende boligpolitik igangsættes, således at den bliver låst fast i et bestemt spor.

Regeringen har her fået muligheden for at skitsere, hvordan den anskuer problemerne, og hvordan den helst ville tackle dem, og det samme har partierne naturligvis. Det burde så være en selvfølge, at ministeren besvarede den stillede forespørgsel efter dens indhold. Det vil sige først netop med en statusopgørelse og dernæst en opstilling af, hvor man så de væsentligste politiske opgaver på området, og endelig selvfølgelig med regeringens forestilling om, hvordan de skulle løses.

En sådan statusopgørelse måtte nødvendigvis omfatte nybyggeriets situation og udsigter, det almennyttige byggeris forhold, specielt højrentebebyggelserne, kollegiebyggeriet, hvordan det går med boligsikringen, udsigterne for de private udlejningsboliger, herunder huslejudviklingen, saneringen, brandsikringen, ejerlejlighedsudstyknings og andels-overtagelsen, forholdene omkring ejerboligerne, især skatteforholdene og kapitalgevinster-

ne, samt endelig byfornyelses- eller byforbedringspolitikken.

En sådan status ville vise, at nybyggeriet er halveret på 3 år, og at der stadig ikke er udsigt til, at løftet om de 40.000 boliger årligt vil blive indfriet, men at tværtimod både Danmarks Statistik og Håndværksrådet i deres seneste rapporter regner med en yderligere nedgang på 3.000–4.000 boliger i forhold til sidste år, at kollegiebyggeriet reelt er sat totalt i stå, at det almennyttige byggeri er halveret inden for de sidste 4 år, alt sammen på trods af en beskæftigelsessituation, dvs. en massearbejdsløshed, i byggefagene, som ville have gjort det så at sige gratis at bygge boliger på dette tidspunkt.

For det bestående almennyttige byggeri ville status vise, at huslejestigningerne efter de gældende regler er ubetalelige, når de sammenholdes med lønrammerne, at der også i de kommende år vil være total ubalance mellem huslejudviklingen og lønudviklingen, at betalingsboykot'er har bredt sig, at de ind imellem indstilles og blusser op igen af den simple grund, at folk ikke kan betale, og at der ved tillægsforliget i marts i år blev anbragt en tidsindstillet bombe, der udløser en huslejeeksplosion den 1. april 1979, som rammer de ca. 300.000 mennesker, der bor i de seneste 8–10 årgange af almennyttigt byggeri; for disse vil det betyde en ekstra husleje-forhøjelse på 300–500 kr. pr. måned fra denne dato, hvis ikke lunten trædes ud forinden.

For de private udlejningsboliger måtte statusopgørelsen indeholde en konstatering af, at husleje-forhøjelserne er fortsat i rivende tempo også efter det chok, lejerne fik med 45 pct's stigningen i 1975, og mange steder mere end 45 pct., at brandsikringsforanstaltningerne mange steder viser sig betydeligt dyrere end forudsagt og dermed giver anledning til yderligere husleje-forhøjelser, at ejerlejlighedsudstyknings går sin raske gang, nu med gennemsnitsfortjenester på omkring 150.000 kr. pr. lejlighed, at fupmoderniseringer jages igennem værre end nogen sinde som følge af overgangsordningen, at der er fundet pæne, store huller også i den permanente lovgivning, som efter stramningerne i maj skal virke efter overgangsordningen, og at der stadig ikke ses at komme andelsovertagelser ud af det af betydning. Eller for at resumere tilstandene på det private udlejningsmarked: